

Trøndelag fylkeskommune
Fylkets hus
Postboks 2560
7735 STEINKJER

AAMHTESE/SAK
19/4208 - 20

MIJ VUESUEHT./VÅR REF.
21/33399

DIJ VUESIEHT./DERES REF.
202119592-2

BIEJJIE/DATO
29.10.2021

Uttalelse vedrørende offentlig ettersyn av regional plan for kulturmiljø i Trøndelag 2022 - 2030

Vi viser til tidligere kontakt i saken og beklager at vår uttalelse kommer så pass seint. Uttalelsen kommer administrativt, sametingsrådet vil bli orientert om uttalelsen.

Innledning

Først vil Sametinget vise til et godt samarbeid og god dialog med Trøndelag fylkeskommune under planarbeidet. Vi vil framheve at fylkeskommunen hele tiden har jobbet for en god dialog og en god involvering av både Sametinget og samiske interesser lokalt. Dette har i planarbeidet ført til en bred samisk deltakelse i de ulike arbeidsgruppene, og dermed også en bra ivaretagelse av samiske kulturminner og samiske kulturminneverdier i planen.

Sametingets rolle

Sametinget er ansvarlig kulturminnemyndighet for alle samiske kulturminner og kulturmiljøer, og regional kulturminnemyndighet på lik linje med fylkeskommunene. Fra 01.01.2020 ble en rekke oppgaver på kulturminnefeltet overført til regional kulturminneforvaltning i hht. ny forskrift om myndighet etter kulturminneloven – bl.a. dispensasjonsmyndigheten etter § 8 mv. Riksantikvaren er klageorgan for Sametingets vedtak etter kulturminneloven.

Registrering av samiske kulturminner og verneverdige kulturmiljø

På sørsamisk område er kulturminner en spesielt viktig markør for tidligere samisk bosetting og tilstedeværelse. Sametinget har under de siste årene derfor fått gjennomført flere litt større registreringer både på kysten og i innlandet. I forbindelse med en reguleringsplan fikk vi på øygruppa Allmenningen i Åfjord kommune registrert en samisk tradisjonslokalitet kalt «Finnpetterstein». Registreringen førte også til kontakter med lokale informanter og kjennskap til mange mulige spor etter sjøsamer på kysten som vi kommer til å jobbe videre med å kartlegge. Utenom plansak er er Sametinget involvert i et formidlingsprosjekt Verdal kommune om samisk bosetting rundt fjellbygda Vera. I forbindelse med prosjektet er det blitt registrert et stort antall tidligere ukjent samiske kulturminner og det lokale samarbeidet har ført til stor entusiasme og historisk interesse lokalt. Sametinget har under det siste året også gjennomført registreringer i Trollheimen. Det er blitt registrert flere tidligere ukjente samiske kulturminner, og forhåpningen er at datering og nærmere dokumentasjon av noen av disse skal gi en ytterligere dybde i den samiske historien i Trollheimen. Under årene fremover planlegges det en registreringsinnsats ved Nesjøen i forbindelse med nedtapping av vannet.

Registreingsprosjektet er tenkt gjennomført gjennom et bredt samarbeid med fylkeskommunen, NTNU – Vitenskapsmuseet, Rørosmuseet, Saemien sijte og ikke minst Saanti sijte/Essand reinbeitedistrikt, jf. tiltak 3 i handlingsprogrammet. Det er veldig positivt at fylkeskommunen bidrar sterkt i dette prosjektet.

Så det har skjedd en del på det samiske kulturminnefeltet i Trøndelag de siste årene og dette er bra. Men likevel er det fortsatt ikke foretatt systematiske registreringer av samiske kulturminner i

hele Trøndelag og det er derfor fortsatt nødvendig med nye registreringer for et forbedret datagrunnlag. Det er all grunn til å tro at det fortsatt er mange ukjente samiske kulturminner der ute som venter på å bli registrert. Det er derfor viktig å fortsette med registreringsinnsatser, og Sametinget håper at det kan gjennomføres ytterligere registreringer i form av samarbeidsprosjekt. Gjennom eldre historiske teorier har det i kulturhistorisk sammenheng tidligere ofte blitt satt søkelys på en sen samisk innvandring til Trøndelag (les Yngvar Nielsens teorier). Dette har imidlertid forsvunnet mer og mer, og nyere tolkning av de historiske kildene samt kulturminneregistreringer viser jo også at dette ikke er tilfelle. Men det er likevel nødvendig med fortsatt dokumentasjon av samiske kulturminner, samt også flere arkeologiske undersøkelser som gjør at kunnskapsnivået om den samiske kulturhistorien i Trøndelag kan heves ytterligere.

De verneverdige kulturmiljø som er valgt ut, viser på nettopp den bredden og mangfolden som også finnes i Trøndelag og som nettopp denne planen skal gjenspeile. Vi er som tidligere nevnt fornøyde med dialogen under planarbeidet, og etter Sametingets syn er det kommet inn et godt utvalg av samiske kulturmiljø som dekker fylket på en god måte, selv om kunnskapsgrunnlaget, som også påpekt, fortsatt er utilstrekkelig. Ved et bedre kunnskapsgrunnlag vil man kunne gjøre andre vurderinger, og noe som man må se på ved en revidering av planen.

Samisk språk

Sametinget synes det er meget positivt at sørsamisk brukes aktivt i planen. Det beste er selvsagt at alt finnes på sørsamisk, men slik det er løst i planen så langt er en veldig god begynnelse og vi synes det fungerer ganske bra. Dette er med på å synliggjøre språket på en god måte og er et positivt signal til den samiskspråklige delen av befolkningen i Trøndelag.

Slik vi forstår vil imidlertid den endelige planen oversettes til sørsamisk i sin helhet og dette er meget bra og positivt. Vi gleder oss til å se det endelige resultatet.

Heelsegh/Med hilsen

Sunniva Skålnes
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Andreas Stångberg
fágajodiheaddji/fagleder

*Tjaatsege lea elektrovneles jááhkesjamma jïh seedtesávva vuelietjaalegaph/
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Åejviedåastoje / Hovedmottaker:

Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus	7735	STEINKJER
-------------------------	-------------	------	-----------

Kopijja / Kopi til:

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet	7491	TRONDHEIM
--	--	------	-----------